

HERBÁŘ ROSTLIN 26. 03. 2012

Yzop lékařský /*Hyssopus officinalis*/

Yzop lékařský je polokeř 20 - 60 cm vysoký, s hlubokým kořenem, s vystoupavými až poléhavými větvemi, krytými matně hnědou, šupinovitě se odlučující...

Yzop lékařský - popis

Yzop lékařský je polokeř 20 - 60 cm vysoký, s hlubokým kořenem, s vystoupavými až poléhavými větvemi, krytými matně hnědou, šupinovitě se odlučující borkou, bylinné větve jsou víceméně přímé. Listy jsou skoro přisedlé, podlouhlé, kopinaté až čárkovitě kopinaté, krátce zašpičatělé.

Yzop lékařský - léčivé účinky

Yzop lékařský se užívá proti pocení, podporuje trávení, povzbuzuje chuť k jídlu, doporučuje se proti katarům horních cest dýchacích, proti kašli i proti astmatickým obtížím.

Zevně lze yzop použít jako dezinfekční prostředek do koupelí nebo i jako kloktadlo při zánětu hrtanu a mandlí. Uplatnění nachází hlavně v lidovém léčitelství. Nálev z květenství se v léčitelství používá proti kašli, kataru, revmatismu, bolesti v krku a jako prostředek napomáhající trávení. Může se použít k léčbě plicních potíží a k povzbuzení chuti k jídlu. Také se uvádí, že k zevnímu použití se mohou připravit z listů placky nebo pleťová voda, kterou se ošetřuje bodnutí a kousnutí hmyzem, řezné rány, pohmožděniny a infekce uší a očí. Yzopem smíchaným s jablečnickem se také často léčí kašel a nachlazení.

Použitelné části yzopu lékařského: kvetoucí olistěná nať

Yzop lékařský - použití v kuchyni a pěstování

Yzop lékařský se pěstuje a pěstoval pro nať, která se přidává jako koření do jídel, dále jako okrasná a nektarodárná rostlina a též jako léčivka, a to dokonce i veterinární. Dříve se často pěstoval v zahrádkách, dnes se místy vyskytuje planě. Má rád lehké, dobře propustné půdy a slunné polohy. Rodové jméno "Hyssopus" pochází z řeckého hys - vepř a ops - tvář, pro podobnost květní koruny s prasečím rypákem. Také je možné, že pochází z hebrejského ezob - posvátná bylina.

Yzop používali pro náboženské účely jak Hebrejci, tak i Řekové, kteří svázanými bylinami zametali a očišťovali chrámy a jiná posvátná místa. Sloužil také v očištných rituálech malomocných. Je to silně aromatický poloker zdomácnělý na skalách ve Středomoří a v Přední Asii. U nás se jen občas pěstuje v teplejších oblastech jako léčivka nebo pro koření. Zasluhou řádu benediktýnů se dostal do klášterních zahrad a odtud do venkovských zahrádek a našel rychle uplatnění jako koření i jako léčivá rostlina při prsních a žaludečních onemocněních. Yzop lékařský se suší nebo zmrazuje. V kuchyni se přidává do masitých pokrmů, paštik, nádivek, ke grilovaným masům, ke skopovému a k rybám. Je nepostradatelný v bylinných likérech.

Tip: Čaj

Čajovou lžičku sušené yzopové natě zalijeme 200 ml vroucí vody a přikryjeme. Luhujeme 20 minut a potom yzop scedíme.